

První letošní premiéra
u „Bezručů“

Hořící žirafa

OSTRAVA (hla) - Ostravské Divadlo Petra Bezruče uvede dnes v 19 hodin hru Davida Drábka pod názvem Hořící žirafa v režii Václava Klemense. Prvotina mladého olomouckého autora by se dala charakterizovat jako groteska o „mladém starci“ či specifický pohled na svět, v němž nechybí ani absurdní až černý humor. V hlavních rolích se divákům představí Z. Hrabal, L. Bruckner, I. Hrbáč, N. Lichý, S. Hrabalová, J. Novák, P. Lhotská, D. Zaoralová a další. Výprava je dílem Marty Roszkopfové, autorem scénické hudby je Darek Král.

Soubor, N. 5, 1995, č. 5, 6-1, 0. 3

č. 5, 17.-19. 1. 1995, s. 10

Není ti dobře? Pojd', já ti dám – v Ostravě

I když se divadelní sezona počítá na poloviny podobně jako školní rok, a do „pololetí“ tedy zbývá právě tak chvíle na vylepšení známky z češtiny a matematiky, přelom roku je vlastně nabíráním větru do plachet právě pro druhou část divadelního roku.

Jiří P. Kríž

S týdeníkem si budeme zvykat i na novou periodicitu referování na téma, jak se kde a co povedlo. Bude-li to v našich silách, nadále nebudeme zapomínat na divadla mimo velká centra. Jak ukázaly první čtyři měsíce sezony, leckde se divadlo regeneruje mnohem významněji než v Praze nebo Brně. A to je vlastně základní rozdíl od časů předlistopadových, kdy „oblastní divadla“ naplňovala především představy okresních tajemníků o ideologickém boji. Poklesle a marně. Řekněme rovnou, že poměr úspěchů a proher je dnes viditelně příznivější v Hradci Králové, Liberci, Plzni, Ostravě nebo v Ústí nad Labem než v tradičních divadelních centrech. Ale na bilanční úvahy je času ještě dost. Dnes jenom - pro srovnání - zatímco o víkendu jsem stíhal premiéry v Šumperku, Olomouci a v Brně (a unikly mi ty v Pardubicích, Jihlavě a v Ostravě u Myronů, když v Opavě o kritickou reflexi stále nestojí), ohlédnou se aspoň krátce za prvním lednovým týdnem.

V něm byla určitě událostí premiéra **Hořících žiraf Davida Drábka** v ostravském **Divadle Petra Bezruče** (6. ledna). Jejich poloprofesionální studiovou podobu uvedlo již Moravské divadlo v Olomouci, teprve nyní ale vynikla brilantností textu i absurdností obrazu „konce civilizace“, rámcově motivovaného Hořícími žirafami Salvadora Dalího, a máme-li program k inscenaci považovat za orientující, potom také **Posledním soudem Hieronyma Bosche** a **úděsnými vizemi Zdislava Bekiňského**.

David Drábek (*1970) patří k nenápadně, ale velice osobitě na světlo vystupující generaci nových tvůrců, jejichž totalitní zkušenost je

■ Nevinná, byť každému dávající Stáza - Petra Lhotská, a Pán Jan Mazák, už mírně životem deklasovaný, v Drábkových a Klemensových Hořících žirafách v Divadle Petra Bezruče v Ostravě. Foto Tomáš Čvančara

minimální, nejsou jí nijak zatíženi ani poznamenáni, a proto s jejich nástupem vysvítá naděje, že se české myšlení posune o ne jeden krok dál v reflektování společenských, morálních i mocenských hrozeb, z nichž rozhodně k neaktuálnějším patří vedle oné obecné ekologické i rozpad hodnot a povědomí o nich.

„Sáhni mně na prsa a řekni nějakou básničku,“ říká s bezelstně naivním až tupým výrazem jedna z postavček Hořících žiraf. Stáza se rozdává na potkání s takovou prostoduchou přimocarostí, že jí její jednoduchou filosofii a nepředstíranou opravdovost (vynikající výkon **Petry Lhotské**) věříme včetně její sebevraždy utopením v mělké kašně. „To já své rodiče miluju. Však mám ještě dnes někde schovanou jejich adresu,“ svěříje se jiná postava. Jejich panoptikum zachycuje marasmus a prázdnotu dnešních

velkých gest a programových třídvačetiletých starců uondaných životem, nenacházejících životní vzrušení, unavených promiskuitou, příslušnosti k octvočkaným stádům i případným vrazděním, ohrožených nudou, AIDS i ekologickými katastrofami...

Text Hořících žiraf je postaven na absurditě, místy čerpá i z kořenů nonsensu, ale ze všeho nejvíc je svěžím douškem generační sebeironie. Text je to navíc krásně český. Všechny jeho přednosti vylíhli režisér **Václav Klemens** a příběh všeobecného konce nenásilně akcentoval do naší mírně futurální přítomnosti. Spolu s dekadentní výpravou **Marty Roszkoplové** a s vynalézavou a přísně kastovní scénickou hudbou **Darka Krále** svěřil Klemens osud inscenace do rukou hercům divadla, které zcela správně činí kroky k oslovení mladých tvůrců i diváků. Zatímco **Jan**

Mazák v roli Pána (s výjimkou úvodní pankáčské epizody) onen věkový odstup vstřebat nedokázal, ostatní s autorským a režijním záměrem souzněli: **Ladislav Brückner** vytvořil správně, i když zpomalené přemýšlivou figurku Silničního dělníka, **Ivo Hrbáč** jako Zbyšek před utrácením, rozháraně, a tedy generačně výstižně zářil, což je možné říci i o Paní **Dany Zaoralové**, skvěle vystihující ženský protějšek výše nastíněných „generačních“ vlastností dobového zmaru. - Úhrnem: V Ostravě víc než dobré vykročení do nového roku.

„Jdu dál světem sám... Dobrou noc, milá divenko má...“, zpívá se ve známé árii **Bratránka z Batavie Eduarda Künnekeho**, světem bloudícího a velmi pilného a svědomitého Holanďana, který se alespoň občas právem vrací na naše jeviště. Vrátil se i do **Komorního divadla J. K. Tyla** v Plzni. A jak u operety jinak - úspěšně. I na druhé premiéře (8. ledna) nebral potlesk konce. I když **Hana Spinethová** v roli Julie de Weert už jenom velice těžko může předstírat, že právě dosáhla plnoletosti, pěvecky je perfektní. Totéž je možné konečně říci i o prvním milovníkovi, I. Neznámém, hostujícími **Josefu Optlovi**. Dispozičně nepoměrně lépe je na tom druhá dvojice, **Hanička** a II. Neznámý, **Růžena Knoppová** a **Zdeněk Sedláček**.

Co chít po operetě? Neznámí jsou poznání, ruce skončí v rukávech pro něž jsou určeny, a v režii **Miroslava Doutlika** plzeňská opereta znovu přesvědčila, že dnes disponuje mimořádně vyrovnaným souborem, který jí mohou jen závidět z Ostravy, Brna, a v mnoha případech i z Prahy. Konečně, nasazení povtové komorní Künnekeho operety do repertoáru to dopovídá lépe než další slova zbytečně chvály...

Slibné vykročení do jubilejního roku u „Bezručů“ s Hořícími žirafami

VÁCLAV KLEMENS SE PŘEDSTAVIL OPRAVDU V TOM NEJLEPŠÍM SVĚTLE

„Hořící žirafy“ absolventa olomoucké Filozofické fakulty Palackého univerzity Davida Drábka jsou šťastným tvůrčím počinem mladého talentovaného člověka, který své pocity a první zkušenosti se životem vtělil do formy bizarního scénického tvaru. Inspirován hlubokým dojmem, jakým na něho zapůsobil jeden z uhrančivých obrazů Salvadora Dalího, vytváří jevištní postavy jako svébytné artefakty děsivého snu a jejich pomocí vtahuje diváka do pavučiny jednoduchého příběhu (spíše jen lehce načrtnuté osnovy – která navíc není v průběhu této jednoaktovky tím nejpodstatnějším). U-

možňuje pouze divákovi základní orientaci. To, co je tak působivé a emotivně zasahující, jsou spíše jednotlivé absurdní situace, do kterých autor své hrdiny – s velkou dávkou invence a syrového lyrismu – staví. Má to vtip, samozřejmost hravosti, kouzlo nonsensu, bezprostřednost i hloubku výpovědi. Některé sekvence hry, ať už je to scéna „skupinové sebevraždy“, postelový monolog Paní či neodolatelné výstupy Stáziiny, zůstanou publiku ještě hodně dlouho v paměti. A to i zásluhou režiséra, který groteskní rovinu děje umocňuje s vytříbeným smyslem pro styl a vytváří atraktivní je-

vištní obraz korunovaný pečlivým sjednocením hereckých kreací jednotlivých interpretů. A tak divák v mnoha místech přijme jako samozřejmost i, jinak jaksi „pohoršující“, konání na jevišti. Drábkův upřímný vztah ke sdělení svého soudu o současném světě to totiž (spolu s tvořivou posvěceností tohoto počínání) umožňuje.

Mladý režisér Václav Klemens se v novém angažmá představil opravdu v tom nejlepším světle. Stimulujícím účinkem se při tom neminula ani perfektní výtvarná spolupráce Marty Roszkopfové a scénická hudba Darka Krále. Z hereckých příležitostí si pochvalné zmínky rozhodně zasluhují výkony Jana Mazáka, Dany Zaoralové (alt. Šárka Hrabalová), Petry Lhotské, Františka Strnada. „Hořící žirafy“ jsou slibným a vpravdě úspěšným vykročením Divadla Petra Bezruče do jubilejního roku půlstoletí svého trvání. Je to zjištění radostné a – jak nasvědčují nejen premiérové, ale už i reprízové ohlasy – i divácky perspektivní. JIŘÍ GORDON

Petra Lhotská a Jan Mazák ve hře Hořící žirafy. Foto: Tomáš Čvančara